

EL LLENGUATGE

**Anar per
feina**

Són molt usuals, en català, certes frases verbals formades amb el verb *anar* més un complement introduït per la preposició *per*, com és ara, per exemple, *anar per feina* —frase, certament, típicament catalana—, o com les que es diuen en certs jocs, quan s'ha de convenir a quin dels jugadors ha de correspondre la sort o el resultat d'una jugada. Recordem, de la nostra modesta experiència de jugadors, que quan de nois jugàvem a parells o sèners i al quinzet, cada jugada era precedida de les frases *Va per tu* o *Va per mi*. Tanmateix, aquest ús del verb *anar* no és recollit ni pel Diccionari Fabra ni pel de la Gran Enciclopèdia, en els extensos articles que aquests dos repertoris dediquen a aquest verb. Aquest fet no ens ha pas d'estranyar, car un verb tan elemental i bàsic com *anar* ha de reunir una multiplicitat de significats tan gran que difícilment cap diccionari ha de poder gloriejar-se de recollir-los tots. Però, és clar, bé ens importa d'intentar esbossar l'extensió legítima que pot tenir l'ús del verb *anar* amb un complement introduït per la preposició *per*.

Deixant de banda frases com *Anar per carretera*, *per la drecera*, etc., molt allunyades del cas que comentem, tenim els exemples *Anar a Girona per veure el nostre germà* (Fabra, *per*) i *Anar pels quaranta anys* (Enciclopèdia, *anar*), que ja s'hi acosten una mica més, especialment el segon. Però una explicació explícita d'aquest cas la trobem al Diccionari Alcover-Moll, quan diu, a propòsit del verb *anar*, «a vegades també s'expressa finalitat amb la preposició *per*». Un exemple de Metge (*Lo somni*) ilustra clarament aquest ús: *Tart conselleran que hom vaja per bregues*. I, així mateix, una equivalència estreta de l'edició barcelonina del Diccionari de Nebrija: *anar per fusta* seria l'equivalència de «*andar o ir por madera*». Aquesta frase, *anar per fusta*, podria semblar un castellanisme, car avui solem dir *anar a buscar fusta* (o *a cercar fusta*), però el mateix Fabra admet explícitament aquella construcció: *Havia anat per vi a la taverna* (*Gramàtica catalana*, 1956, pàg. 74). D'altra banda, no ens manquen exemples de bons escriptors de *anar per* expressant finalitat: *El ximble —digué el pare— va per nosaltres* (Gaziel, *Tots els camins duen a Roma*), *Però no perdís mai de vista que el paisatge va per fer sang* (P. Calders, *Trau a l'infinit*).

Albert Jané